

A Ket. Szakértői Bizottságának szakmai véleményét tartalmazó

8. számú módszertani állásfoglalás

a jogerő értelmezéséről

A jogerő értelmezése a különböző eljárási jogok szakirodalmában nem teljesen azonos. A közigazgatási eljárási jog körében kétféle jogerőt szokás megkülönböztetni. Leegyszerűsítve és általában az alaki jogerő a döntés megtámadhatatlanságát, az anyagi jogerő pedig a döntés megváltoztathatatlanságát jelenti. A közigazgatás világában az anyagi jogerő – itt nem részletezett okokból következően – nagyon szűk körben érvényesül. A Ket.-ben használt jogerő fogalom, tehát mint alaki jogerő értelmezhető és nagyon gyakran közvetlenül a végrehajthatósághoz kapcsolódik.

A Ket. 128. § (1) bekezdés meghatározza, hogy a hatóság első fokú döntése akkor válik jogerőssé, ha

- „a/ ellene nem fellebbeztek és a fellebbezési határidő letelt, vagy
- b/ a fellebbezésről lemondtak, vagy a fellebbezést visszavonták, illetve
- c/ a fellebbezés e törvén y rendelkezései szerint kizárt.”

A jogerő értelemszerűen akkor is beáll, ha az első fokú hatóság az ügyfél fellebbezési kérelmének megfelelően döntését módosítja vagy visszavonja, feltéve, hogy nincs ellenérdekű ügyfél. (A döntés módosítása vagy visszavonása fellebbezés alapján. Ket. 103. §)

„A másodfokon hozott döntés a közléssel válik jogerőssé és végrehajthatóvá.” [Ket. 128. § (4) bek.]. Ez azonban nem minden esetben eredményez megtámadhatatlanságot a jogorvoslati eljárás közigazgatási szakaszában. Van ugyanis két kérelem alapján indítható jogorvoslat, amelyek csak jogerős határozattal szemben vehetők igénybe:

- a/ az újrafelvételi eljárás és
- b/ a méltányossági eljárás.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a Ket. esetenként a döntés, más esetben a határozat jogerejéről rendelkezik. Álláspontunk szerint a döntés fogalmi körébe a végzés is beleértendő. A Ket. módosítása a bírósági felülvizsgálat körében is egyértelművé tette, hogy a jogerős határozat mellett [Ket. 109. § (1) bek.] a jogerős végzés bírósági felülvizsgálata is kezdeményezhető. „Ha törvény alapján végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye, az ügyfél továbbá a kifejezetten rá vonatkozó végzés esetében az eljárás egyéb résztvevője jogszabálysértésre hivatkozással kezdeményezheti a jogerős végzés bírósági felülvizsgálatát.” [Ket. 109. § (2) bek.]

Összegezésként megállapítható, a jogerő beállta a Ket. jogorvoslati rendszerében kifejezetten a fellebbezéshez kapcsolódik. E szerint a döntés akkor jogerős, ha fellebbezésre a fentebb felsorolt okokból (már) nincs lehetőség.

Ugyanakkor figyelemmel a bírósági felülvizsgálatra (Ket. 109. §) egyértelműen megállapítható, hogy a jogerő nem azonos a megtámadhatatlansággal.

A végrehajthatóság a következő esetekben válik el a jogerőtől:

- a/ Az azonnali végrehajtás megelőzi a jogerő beálltát, mivel fellebbezésre tekintet nélkül elrendelhető. [Ket. 101. § (3) bek.]
- b/ Az ügyfél a bírósági felülvizsgálat keretében kérheti a jogerős döntés végrehajtásának a felfüggesztését. [Ket. 110. § (1) bek.] Az ügyfélre nézve kedvező döntés esetén a jogerő ugyan beállt, de nem kapcsolódik hozzá a végrehajtás, amíg a felfüggesztés tart.
- c/ A végrehajtás felfüggesztésének időtartama alatt. (Ket. 148. §)
- d/ A végrehajtáshoz való jog elévülése esetén. (Ket. 150. §)
- e/ Biztosítási intézkedés elrendelése esetén [Ket. 151. § (1) bek.].

A teljesség kedvéért utalunk rá, hogy a Ket. két olyan esetet is szabályoz, amikor a már jogerőre emelkedett határozat elveszíti jogerejét. Az egyik: ha a fellebbezés késedelmes benyújtásával kapcsolatos igazolási kérelem eredményre vezet [Ket. 67. § (1) bek.], a másik pedig, ha az ügyfélnek az elsőfokú határozattal kapcsolatos kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmének a hatóság helyt ad [Ket. 79. § (6) bek.].